

آسیب شناسی ارتباط نیاز و ارضا در کلان شهر تهران

زهرا عطایی آشتیانی

کارشناس ارشد معماری و عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

(تاریخ دریافت: ۹۱/۵/۲۰ تاریخ پذیرش: ۹۱/۸/۳۰)

چکیده

طراحی شهر در واقع طراحی زندگی بشر است پس باید منطبق با ویژگی‌ها و بیش مولد آن نسبت به هستی و معنای زندگی باشد. در طراحی نظام شهرهایی که رویکرد اسلامی دارند پیش از پاسخگویی به نیازهای مادی و نخستین جامعه شهری باید از زاویه مردم‌شناسانه و جامعه‌شناختی، کاستی و ناهنجاری‌های شهری و راه‌های رفع آن شناسایی نمود و با کنکاش در چگونگی نگرش مردم نسبت به خود، گروه، صنف و جامعه‌ای که به آن تعلق دارند، در یک روند طولانی، وضع موجود شهرهایی مانند تهران را که به عنوان نشانه‌ای از یک نظام دینی است از کالبدی بی هویت به سوی هویتی دینی چه به لحاظ عملکرد و - چه به لحاظ حاکمیت بینش معنوی در ساختار شهر - سوق داد.

بررسی تفاوت در انگیزه‌ها و نوع تفکر بر مبنای نیاز و رابطه آن با راه‌های رفع نیاز در مناطق مختلف شهر تهران، هدف اصلی تحقیق نیازسنجی اجتماعی تهران به عنوان یک کلان‌شهر مرجع بوده است. در این تحقیق از دو روش پیمایش و مصاحبه کیفی در جمعیت نمونه ۲۷۰۰ نفری استفاده شده است. نتایج پژوهش حکایت از عدم قطبی بودن جامعه در انتخاب نوع خواست‌های آینده دارد ولی در موضوع راه‌های رفع نیاز و منبع تولید نیاز که ناظر بر عملکرد نظام در زمان حال است رویکرد پنج حوزه شهر تهران به طور کامل طبقاتی است و تفاوت نگرش وجود دارد.

واژگان کلیدی: نیاز و راه‌های ارضای نیاز، هماهنگی، شهر، جامعه قطبی، سبک فکری.

Study Of needs and Fulfillments Relationship In Metropolis of Tehran

Zohreh Ataei Ashtiani

Faculty member (lecturer), Institute for Humanities and Cultural Studies

Abstract:

Designing cities is in fact designing human life; therefore, it should correspond to present and future demands, specifications and ideology of its residents with regard to the existence and life meaning. Therefore, the aim of designing an urban system along with achieving sustainable development is beyond accountability to the people's and society's basic and material needs. Then, it is essential to find the attitude of society toward self, group-guild and society from antropological and sociological perspectives in order to identify urban gaps and anomalies along with their solutions in the first step.

Studying needs-based differences in thinking style and type in different regions of city of Tehran, as a metropolitan reference in Iran, has been the main objective of research on social needs assessment in this city.

This study was conducted as a survey in which two methods of qualitative interview, in the first stage, and questionnaire in the second stage were used.

Statistical analyses which were done in this study showed a significant relationship in different groups in six urban regions. These analyses indicated lack of polarization in the society in terms of demand types for future; however, the selection manner for fulfilling needs and source of need generation, which oversee people's selection at present, indicated beliefs and class attitudes of residents in different urban regions toward ways for fulfilling their needs.

Keywords: Need and its fulfilment ways, Coordination, City, Polar society, Thinking style.